

OR-10.271.110.2023

Dotyczy: postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Zakup i dostawa mistrzowskiego instrumentu klawiszowego: kopii fortepianu Jakob Bertsche wykonanej przez Roberta Browna”

Zamawiający: Gmina Miejska Kraków – Urząd Miasta Krakowa, z siedzibą w Krakowie, pl. Wszystkich Świętych 3-4, wszczął niniejsze postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzone w trybie zamówienia z wolnej ręki, na podstawie **art. 305 pkt 1 w zw. z art. 214 ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) oraz pkt 2 ustawy** z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.), zwanej w dalej „ustawą”.

Wykonawcą, któremu Zamawiający zamierza udzielić zamówienia, jest **Brown & Kirchweyer OG. Restaurierung und Neubau von Hammerflügeln, Alte Landstr. 10A, 5110 Oberndorf, Austria**. Zaproszenie do negocjacji zostało wysłane do Wykonawcy 6 grudnia 2023 roku.

W dniu 6 grudnia 2023 r. zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy (nr referencyjny 2023/BZP 00536422/01).

Umowa zawierana będzie w imieniu i na rzecz Gminy Miejskiej Kraków. Zamawiający informuje, iż niniejsze zamówienie jest współfinansowane ze środków z ogólnej rezerwy budżetowej Państwa, znajdujących się w dyspozycji Prezesa Rady Ministrów na podstawie umowy nr WF-IV.17/2023 o dofinansowanie środkami z budżetu państwa inwestycji pn. „Zakup wyposażenia na potrzeby Orkiestr Miejskich”.

Uzasadnienie faktyczne i prawne zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki

Przedmiotem udzielanego zamówienia jest **zakup i dostawa mistrzowskiego instrumentu klawiszowego: kopii fortepianu Jakob Bertsche wykonanej przez Roberta Browna**.

Orkiestry miejskie: Sinfonietta Cracovia i Capella Cracoviensis, posiadają tylko kilka instrumentów mistrzowskich służących realizacji zadań statutowych. Kupowane były w ciągu ostatnich 10 lat w miarę posiadania środków finansowych. W większości muzycy obu Orkiestr korzystają z własnych instrumentów lub są one wypożyczane od innych osób/podmiotów co stanowi dodatkowy koszt. Fakt, iż zespoły nie dysponują kompletem wysokiej jakości, unikatowym brzmieniowo instrumentarium, stanowi przeszkodę ich dalszego rozwoju, zatem zakupy są konieczne, aby Orkiestry miały możliwość dalszego funkcjonowania a jednocześnie konkurowania z wiodącymi europejskimi orkiestrami. Profesjonalizacja instrumentarium orkiestry jest niezbędna również z uwagi na budowę Krakowskiego Centrum Muzyki, pierwszej siedziby dla obu zespołów, mieszczącej również sale koncertowe, sale prób i magazyny instrumentów. Bez wątpienia znacząco także wzmocni to pozycję Orkiestr we wszelkich negocjacjach dotyczących występów zespołów na arenie międzynarodowej oraz inicjatyw fonograficznych planowanych we współpracy z prestiżowymi europejskimi wytwórniami.

Planowany do zakupu instrument będzie w pełni przyczyniać się do kształtowania nowego, znacznie bogatszego i zdywersyfikowanego brzmienia oraz jest doskonałym instrumentem do wykonywania muzyki kameralnej i solowej. Razem z instrumentami lutniczymi będzie współtworzyć harmonijne, charakterystyczne i szlachetnie brzmienie, tak istotne w przypadku zespołów kameralnych, gdzie brzmienie poszczególnych grup i pojedynczych instrumentów jest znacznie bardziej eksponowane niż w przypadku dużych, symfonicznych ciał orkiestrowych.

Celem Zamawiającego w niniejszym postępowaniu jest wyposażenie Centrum Muzyki w instrument najwyższej klasy jakim jest fortepian Jakob Bertsche, aby zadania Centrum Muzyki mogły być wypełniane na najwyższym światowym poziomie. Wykonawstwo historyczne cieszy się coraz większym zainteresowaniem wykonawców i publiczności, dlatego posiadanie fortepianu, który umożliwi profesjonalne wykonywanie muzyki w tym nurcie jest niezbędne. Właściwe dobranie instrumentu do repertuaru pomaga lepiej zrozumieć intencje kompozytora oraz zrealizować zapisane przez niego

wskazówki. W związku z rozwojem instrumentarium, wiek XIX to czas powstawania wielkiej literatury fortepianowej. Chcąc sprostać jej wymaganiom, trzeba dysponować odpowiednim instrumentem. Instrument z I połowy XIX wieku stanowi niezbędny punkt klawiszowego instrumentarium. Umożliwia wykonywanie arcydzieł muzyki fortepianowej, zarówno solowej, jak i kameralnej, twórców takich jak Ludwig van Beethoven, Franz Schubert, wczesnych dzieł Roberta Schumanna czy Felixa Mendelssohna. Instrumentu wzorowanego na fortepianie z I połowy XIX wieku nie może więc zabraknąć w powstającym w Krakowie Centrum Muzyki. Będzie to miejsce działalności artystycznej i programowej ważnych krakowskich zespołów muzycznych a także centrum edukacji muzycznej, profesjonalnej, artystycznej.

Biorąc pod uwagę wszystkie opisane powyżej uwarunkowania Zamawiający dokonał eksperckiego wyboru konkretnego instrumentu o charakterze dzieła sztuki, którym jest **kopia fortepianu Jakob Bertsche wykonanej przez Roberta Browna (miejsce i rok powstania: Oberndorf 2023 r., kopia instrumentu z ok. 1815 r.)**”.

Fortepian jest doskonały do wykonywania muzyki kameralnej i solowej. Ze względu na fakt, iż jest to kopia instrumentu historycznego, posiada on certyfikat wystawiony 24 listopada 2023 r. przez twórcę, tj. Roberta Browna, poświadczający jego autorstwo jako budowniczego fortepianu.

Ponadto został wyprodukowany z dbałością o jak najbardziej precyzyjne zachowanie detali w kontekście do oryginalnego, historycznego modelu.

Wyboru ww. fortepianu dokonano na podstawie procesu badawczego. Po rozeznaniu rynku Zamawiający dokonał wyboru konkretnego instrumentu. Wybór ten został dokonany poprzez kontakt ekspertów z innym egzemplarzem fortepianu Bertsche oraz kontakt z budowanym właśnie (i dostępnym do kupienia) fortepianem.

Ekspertkami były pianistki specjalizujące się w wykonawstwie historycznym: Katarzyna Drogosz i Eliza Pawłowska.

Przy ocenie eksperckiej pod uwagę brane były konkretne kryteria (walory brzmieniowe instrumentu), z których każde oceniane było w 3 stopniowej skali - wysoki poziom zadowolenia, średni poziom zadowolenia, niski poziom zadowolenia z realizacji kryterium.

Instrument klawiszowy uzyskał następujące oceny w poszczególnych kryteriach:

- a) nośność dźwięku - bardzo dobra nośność dźwięku,
- b) unikatowość brzmienia instrumentu - bardzo wysoki stopień unikatowości brzmienia instrumentu,
- c) amplituda dynamiczna - bardzo zadowalająca,
- d) stabilność stroju - bardzo zadowalająca,
- e) zmiany artykulacyjne - możliwe bardzo bogate zróżnicowanie,
- f) brzmienie instrumentu w różnych rejestrach - interesujące brzmienie we wszystkie rejestrach,
- g) prawidłowość reagowania instrumentu na dotyk grającego - reagowanie jest bardzo dobre,
- h) barwa przy użyciu moderatorów - bardzo zadowalająca,
- i) barwa przy użyciu pedału janczarskiego - bardzo zadowalająca,
- j) barwa przy użyciu pedału fagotowego - bardzo zadowalająca,
- k) barwa przy użyciu pedału una corda - bardzo zadowalająca,
- l) barwa przy użyciu pedału podnoszącego tłumiki - bardzo zadowalająca.

Ponadto badany instrument cechuje się: szlachetnym, selektywnym i pełnym brzmieniem.

Opinię dotyczącą wybranego instrumentu wyraził również Jan Tomasz Adamus. Ze względu na kompetencje Pana Jana Tomasza Adamusa, uznaje się tę opinię za ekspercką. Pan Jan Tomasz Adamus jest dyrygentem, organistą i klawesynistą; studiował w Krakowie i Amsterdamie, przez wiele lat był wykładowcą Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Od 2008 roku jest dyrektorem naczelnym i artystycznym Capelli Cracoviensis – krakowskiego chóru kameralnego oraz grającej na historycznych instrumentach orkiestry, z którymi wystąpił na wielu znaczących festiwalach i w renomowanych salach koncertowych: Concertgebouw Amsterdam, Theater an der Wien, Haydn Festspiele Brühl, Festiwal Muzyki Polskiej, sala NOSPR, SWR Festspiele Schwetzingen, Bachfest Leipzig, Händel Festspiele Halle. Jako organista i dyrygent jest autorem licznych nagrań. Na płytach znaleźć można zarejestrowane przez niego opery barokowe (m.in. fonograficzne prapremiery Germanico in Germania Porpory i Adriano in Siria Pergolesiego wydane przez wytwórnię Decca), dawną muzykę polską oraz repertuar klasyczny

i romantyczny wykonywany na instrumentach z epoki (Requiem Mozarta, utwory Chopina, Schuberta i Karłowicza, Halka Moniuszki w jej pierwotnej, „wileńskiej” wersji). Współpracował z takimi śpiewakami i śpiewaczkami jak Waltraud Meier, Jakub Józef Orliński, Max Emanuel Cenčić, Franco Fagioli czy Nuria Rial. Jest dyrektorem artystycznym festiwalu Opera Rara Kraków, 6 Tygodni oraz Festiwalu Bachowskiego Świdnica.

Ten wybrany - jednostkowy i unikalny instrument jest dostępny tylko u jednego Wykonawcy. Na rynku europejskim nie ma w sprzedaży innych instrumentów charakteryzujących się tak wysokimi parametrami brzmienia.

O możliwości zastosowania art. 305 pkt 1 w zw. z art. 214 ust. 1 pkt 1 ust. a) i b) ustawy decydują więc szczególne, istotne przesłanki. Określone instrumenty mogą być dostarczone tylko przez jednego wykonawcę bowiem mają charakter indywidualnego dzieła. W przypadku mistrzowskich instrumentów klawiszowych mamy do czynienia z dziełem jednostkowym, będącym rezultatem działalności o charakterze kreatywnym i noszącym absolutne cechy oryginalności i niepowtarzalności. Mistrzowskie, historyczne jak i współczesne, instrumenty klawiszowe cechuje wysoki stopień zindywidualizowania i niepowtarzalności (zwłaszcza materiał, brzmienie, sposób wykonania, a zatem są to przyczyny o charakterze konstrukcyjnym, technologicznym, materiałowym). Instrumenty tej klasy powstawały latami, w bardzo starannym procesie sezonowania drewna, lakierowania, rzeźbienia poszczególnych elementów itd. Względy te powodują, że jest niemożliwe osiągnięcie przez innego Wykonawcę wymaganej klasy (wydajności) a przedmioty zamówienia nie są w dyspozycji u innych podmiotów. Konkretny zamawiany instrument ma niepowtarzalne cechy i służy do działalności twórczej i artystycznej, determinując osiągnięcie zakładanego efektu brzmienia.

Robert Brown jest jedynym na świecie kopistą instrumentów Jakob Bertsche. Dotarcie do oryginalnych fortepianów nie jest łatwe - pozostało ich zaledwie kilka a ponadto w większości są własnością prywatną i nie jest możliwy ich zakup. Kopia instrumentu Jakob Bertsche wykonana przez Roberta Browna jest instrumentem o wysokiej klasie artystycznej. Ponadto idealnie pasuje do wykonywania literatury fortepianowej I połowy XIX-wieku. Instrument ten jest rzadki i niezwykle cenny. Umożliwia wykonywanie muzyki I połowy XIX-wieku na najwyższym poziomie, niezwykle czuła na dotyk klawiatura pozwala uzyskać bogatą różnorodność artykulacyjną, tak charakterystyczną dla wykonawstwa historycznego. Bogata kolorystyka i szeroki wolumen dynamiczny to kolejne cechy, które sprawiają, że instrument ten jest idealny do wykonywania wczesnoromantycznego repertuaru. Łączy w sobie selektywne, perliste brzmienie z już romantyczną głęboką barwą. Dodatkowym atutem jest 6 pedałów nożnych, które oprócz zmiany barwy pozwalają także na uzyskanie bardzo specyficznych efektów kolorystycznych, takich jak rejestr janczarski czy fagotowy. Należy podkreślić, że wykonanie kopii takiego fortepianu nie jest prostym mechanicznym odtworzeniem istniejącego instrumentu. Wykonawstwo Roberta Browna cechuje osobisty, indywidualny i niepowtarzalny charakter - to wszystko sprawia, że wytwarzane przez niego instrumenty należy traktować jako odrębne, niepowtarzalne dzieła sztuki.

Tego typu przyczyny mają charakter trwały, zasadniczy i niemożliwy do przewyciężenia z zachowaniem przez zamawiającego należytej staranności w rozpoznaniu warunków rynkowych, także poza terytorium RP.

Zamawiający wskazuje, że tylko i wyłącznie ten Wykonawca przedmiotu zamówienia jest w stanie zrealizować określone zamówienie. Po starannym i długotrwałym rozeznaniu rynku (w tym wizyty w kilku czołowych atelier w kraju i zwłaszcza poza granicami), żadne inne Atelier ani podmiot oferujący instrumenty muzyczne wymagane przez Zamawiającego, nie dysponuje tym jednostkowym przedmiotem zamówienia, o precyzyjnie określonych walorach brzmieniowych. Zamawiający przed realizacją zamówienia w sposób wnikliwy, obiektywny i rzetelny ustalił, że nie istnieją dla tego zamówienia alternatywni wykonawcy, którzy mogliby potencjalnie zrealizować zamówienie.

Sprzedaż (dostawa) tego konkretnego instrumentu muzycznego, stanowiącego przedmiot zamówienia, jest oferowana tylko i wyłącznie przez Brown and Kirchweger OG. Restaurierung und Neubau von Hammerflügeln Alte Landstr. 10A - 5110 Obendorf, Austria.

Instrument posiada opinię na temat pochodzenia kopii fortepianu Jakob Bertsche, autorstwa Roberta Browna, certyfikat wystawiony przez Roberta Browna 24 listopada 2023 r. poświadczający jego autorstwo jako budowniczego fortepianu.

O możliwości zastosowania art. 305 pkt 1 w zw. z art. 214 ust. 1 pkt 2 ustawy decydują także szczególne, istotne dla Zamawiającego cechy artysty lub twórcy, jego pozycja, renoma, czy też walory jego twórczości (dzieł). Przepis ten dotyczy bowiem zamówień, które cechuje wysoki stopień zindywidualizowania i niepowtarzalności.

Fortepian Roberta Browna stworzony na wzór instrumentu Jakob Bertsche to dzieło stworzone z najwyższej jakości materiałów. Na jego jakość wpływa także wiedza, umiejętności i doświadczenie Roberta Browna, który nieustannie się doskonalił poprzez kontakt z pianistami oraz poznawanie kolejnych fortepianów i źródeł historycznych. W jego warsztacie powstają tylko trzy modele fortepianów, dzięki czemu technika ich budowy została doprowadzona do perfekcji. Tak jak Jakob Bertsche cieszył się w czasach mu współczesnych doskonałą renomą, tak dzisiaj Robert Brown jest jednym z najbardziej cenionych twórców fortepianów historycznych. Jego instrumenty wykorzystywane są podczas prestiżowych nagrań oraz koncertów.

Renoma i indywidualność twórcy przesądza o możliwości udzielenia zamówienia z wolnej ręki oraz jego dostępność tylko u jednego wykonawcy zamówienia, co należy uznać za przesłankę uzupełniającą uzasadnienie wyboru trybu, o której mowa w art. 305 pkt 1 w zw. z art. 214 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Wyłączna możliwość dostarczenia wymienionego na wstępie instrumentu mistrzowskiego stworzonego przez konkretnego wykonawcę wynika z obiektywnych przyczyn, tj. rzeczywistych potrzeb Zamawiającego dotyczących konkretnego, jedynego, indywidualnego przedmiotu zamówienia oraz sytuacji rynkowej, a nie konsekwencji wyborów i działań zamawiającego promujących dany produkt. Przedmiot zamówienia (instrument o określonych parametrach i cechach) cechuje najwyższy stopień zindywidualizowania i niepowtarzalności. Przyjąć należy, iż przedmiot dostawy stanowi indywidualne i niepowtarzalne artystyczne dzieło, zarówno jego bezpośredniego twórcy, jak i dostawcy, który dokonał jego konserwatorskich uzupełnień, a przez to jest jedynym i niepowtarzalnym instrumentem, który można nabyć wyłącznie od jego posiadacza (dostawcy).

Istnieje zatem związek przyczynowo skutkowy, z którego wynika wyjątkowość danych przedmiotów zamówienia (instrumentów) i zarazem fakt, iż tylko jest jeden wykonawca, który może go dostarczyć.

Uwzględniając przedstawione powyżej argumenty i okoliczności faktyczne oraz prawne uznać należy, iż zostały spełnione przesłanki z art. 305 pkt 1 w zw. z art. 214 ust. 1 pkt 1) lit. a) i b) oraz pkt 2 ustawy. Zauważyć należy, iż zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki w tym przypadku, w oparciu o powołane podstawy prawne, może nastąpić w określonych ustawą szczególnych okolicznościach przy spełnieniu stosownych przesłanek, których wystąpienie w niniejszym przypadku zostało wykazane.

Dodać należy, iż zastosowanie w niniejszym przypadku trybu zamówienia z wolnej ręki w żadnej mierze nie narusza zasad udzielania zamówień publicznych, w szczególności zasady uczciwej konkurencji i pełnego dostępu do zamówienia, gdyż z opisanych wyżej przyczyn oraz z przedstawionych okoliczności jednoznacznie wynika, iż istnieje uzasadniona możliwość, a zarazem potrzeba udzielenia zamówienia wskazanemu Wykonawcy.

W świetle powyższych podstawą udzielenia przez Gminę Miejską Kraków zamówienia publicznego jest art. 305 pkt 1 w zw. z art. 214 ust. 1 pkt 1 ust. a) i b) oraz pkt 2 ustawy.